

TK H/4/ 203-5 /2021

SALGÓTARJÁNI
TANKERÜLETI
KÖZPONT

2020. ÉVI

INTEGRITÁSJELENTÉS

Az államigazgatási szervek integritásirányítási rendszeréről és az érdekérvényesítők fogadásának rendjéről szóló 50/2013. (II. 25.) Korm. rendelet (továbbiakban: Intr.) 3 §. (2) bekezdése rendelkezik arról, hogy a hivatali szervezet vezetőjének az éves intézkedési terv végrehajtását és annak eredményeit integritásjelentésben kell összefoglalnia, amelyet a tárgyévet követő év február 15-éig meg kell küldeni a közigazgatás-fejlesztésért felelős miniszter és a rendészetért felelős miniszter számára.

Az integritásjelentés közzétételéről a Nemzeti Védelmi Szolgálat gondoskodik.

E feladatok teljesítésének biztosítása a tankerületi igazgató átruházhatatlan személyes felelőssége.

A 2020. évi integritásjelentés a Belügyminisztérium által kiadott módszertani útmutató figyelembevételével készült. Ugyanakkor előre kell bocsátanunk, hogy 2020. április 1. előtt a szervezet nem volt köteles a Korm. rendelet szerinti intézkedési terv, és integritásjelentés elkészítésére, így ilyen tartalmú dokumentumok korábban a Tankerületi Központban értelemszerűen nem készültek. Ezek következtében a 2020. évi integritásjelentésben korrupciómegelőzési intézkedések megvalósulásáról nem lehet beszámolni. Intézkedések megvalósításáról leghamarabb a 2021. évi integritásjelentésben lehet szó. A Klebelsberg Központtal történő egyeztetés alapján a 2020. évi integritásjelentésben a szervezet integritási helyzetét igyekszünk összefoglalni.

I. Értékelés az integritás helyzetéről

I. 1. A szervezeti átalakulás és integritás kapcsolata

A Salgótarjáni Tankerületi Központ az állami intézményfenntartás többi területi szervezetével együtt az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként részt vevő szervekről, valamint a Klebelsberg Központról szóló 134/2016. (VI. 10.) Korm. rendelet 2020. április 1. napján életbe lépő módosításával került a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. tv. (továbbiakban: Kit.) hatálya alá. Magát a szervezetét tekintve, a személyi állományra a törvény hatálya ugyanakkor csak 2020. július 1-től terjedt ki. Ezzel az időponttal hatályba lépett a változásokat tükröző új Szervezeti és Működési Szabályzat is. A tankerületi központok 2017.

január 1. napjával történő megalakulása óta ez volt a legnagyobb változás ezen szervezeteknek az államigazgatás szervezeti rendszerében elfoglalt helyzetét és belső felépítésüket tekintve egyaránt. A jogszabályi módosulások az integritásirányítás területén is alapvető fordulatot jelentettek. Ezen a területen költségvetési szervként a 2020. április 1-et megelőző időszakban ugyanis csupán a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet előírásai vonatkoztak rá, de az Intr. előírásai nem. Ennek megfelelően a belső kontrollrendszer kiépítése megkezdődött a tankerületi központokban.. 2020. július 1-vel a helyzet alapvetően változott azzal, hogy az SZMSZ-ben nevesítésre került az integritás tanácsadó, mely innentől kezdve az integritásirányítási rendszer és belső kontroll koordinátorként a belső kontrollrendszer kiépítésében és működtetésében a szervezet vezetőjének első számú segítője.

A Salgótarjáni Tankerületi Központ – attól függetlenül, hogy integritás tanácsadó kijelölésére korábban nem volt lehetőség – már 2017. óta törekedett az integritásirányítási rendszer bevezetésére felkészíteni a szervezetet. A tankerületi igazgató kezdeményezésére a Tankerületi Központ három, az Intr. 7. § (1) bekezdésében előírt követelményeket teljesítő kormánytisztviselője végezte el 2018. év folyamán a Nemzeti Községi Egyetem integritás tanácsadó képzését és szerzett ezen a területen végzettséget. Közülük került kijelölésre 2020. július 1. napjával a Tankerületi Központ integritás tanácsadója, aki a feladatát esélyegyenlőségi referens beosztásával együtt látja el. Beosztási okiratában megjelölt mindkét feladatkörében csak a szervezet vezetője által utasítható, így munkája során maximálisan érvényesül az Intr. által megkövetelt befolyásolás mentesség. Mivel ezen jogszabályi változások átmeneti időszakot a feladat ellátására nem biztosíthattak, így az integritás tanácsadó kijelölése előtt az Intr-ben előírt előzetes írásbeli egyetértés beszerzésére nem volt mód. A felterjesztés augusztus hónapban a Klebelsberg Központ koordinációjával megtörtént, az írásbeli egyetértés megérkezéséig az integritás tanácsadó megbízottként látja el feladatát.

I. 2. Konkrét intézkedések az integritásirányítási rendszer elemeinek megteremtésére a Salgótarjáni Tankerületi Központban 2020. július 1. előtt

Mint említettük 2020. július 1. előtt a szervezet nem tartozott az Intr. személyi hatálya alá, így integritás tanácsadó sem volt kijelölhető. Ettől függetlenül a tankerületi igazgató a belső

ellenőr, a szervezeti egységek vezetői és az integritás tanácsadó végzettséget szerzett kormánytisztviselők bevonásával számos lépést tett a szervezeti integritás területén.

Mivel a Tankerületi Központ fennállása óta ez az első integritásjelentés, fontosnak tartjuk tisztázni, hogy mi mit értünk szervezeti integritáson. A Salgótarjáni Tankerületi Központ számára az integritás azt jelenti, hogy egyrészt saját szervezeti felépítését és szervezeti folyamatait úgy alakítja ki, hogy a tankerületi központokat létrehozó jogszabályokban neki szánt államigazgatási feladatait a lehető leghatékonyabban tudja ellátni, másrészt a kormánytisztviselőit is arra motiválja, hogy személyes felkészültségük és korrupció ellenállásuk olyan szintet érjen el, amely egyfelől lehetővé teszi számukra a hatékony munkavégzést, másfelől nem engednek a szervezet céljait veszélyeztető külső behatásoknak.

A szervezeti integritás elérése felé tett első lépés az volt, hogy a Tankerületi Központok, így a Salgótarjáni is, a Klebelsberg Központ koordinációjával elkészített két Integritási tárgyú szabályzatot. Ezek: *A Tankerületi Központ Szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendjéről szóló szabályzata*, és *A Tankerületi Központ Integrált kockázatkezelés eljárásrendjéről szóló szabályzata*. Míg előbbi az integritást sértő események kezelésével a már megtörtént konkrét cselekményekre reagál és inkább a külső behatások oldaláról közelít a témához, az utóbbi a szervezeti integritás belső összefüggéseit próbálja megragadni a folyamatok azonosításával, a hozzájuk kötődő kockázatok feltárásával, segítséget adva ezen kockázatok elkerüléséhez vagy legalább mértéküknek elfogadható tartományban tartásához. Felfogásunk szerint a Tankerületi Központ esetében az integritást kevésbé a külső behatások veszélyeztetik, inkább az a veszély áll fenn – mint minden induló szervezetnél – hogy a szervezeti folyamatok nem kellően azonosítottak, a munkatársak, köztük esetleg néhány vezető sem látják át teljesen a rendszer egészét, így a célok elérését (tulajdonképpen magát az integritást) leginkább a diszfunkcionális működés veszélyezteti. A diszfunkcionalitás megjelenhet a nem optimalizált szervezeti struktúrában, a nem optimalizált ügyintézési folyamatokban, a humán erőforrás gazdálkodásban, melyek együttesen a hosszú távú hatékony és eredményes feladatellátást gátolják. Éppen ezért fontos, hogy a szervezet 2017. óta a folyamatok azonosítása, a kockázatok feltárása és kezelése terén sokat lépett előre.

A munka ott kezdődött, hogy a Salgótarjáni Tankerületi Központnál a folyamatok felmérése 2017-ben elindult, és már abban az évben a főbb folyamatok felmérésre kerültek. Meg kell jegyezni, hogy ebben az időben a folyamatok azonosításánál a szervezeti elvből indult ki a Tankerületi Központ, a folyamatfelmérés az akkor hatályos SZMSZ szerinti szervezeti egységek mentén valósult meg.

A korábbi szervezeti struktúrához tartozó részfolyamatok azonosítására ezek után került sor, 2019-re teljes körűvé vált. Elkészült az Ellenőrzési nyomvonal mely 2018-tól minden évben kiküldésre került felülvizsgálat céljából a szervezeti egységek vezetőinek

Mindezzel párhuzamosan a folyamatokhoz tartozó kockázatok és az ezekre adott válaszlépések is felmérésre kerültek 2017-től folyamatosan, majd ezek évenkénti felülvizsgálatára is sor került. A kockázatelemzésnél a hatás és a valószínűség „skálája” egyaránt 1-3 ig terjedt.

A munka eredményeként 2019-re vált teljessé a folyamatok azonosítása, ezek kockázatai és a válaszlépések, míg az ellenőrzési nyomvonal 2020 elejére vált teljes körűvé.

2020 végére a Tankerületi Központ rendelkezik tehát kockázati leltárral és a szervezet egészét tekintve feltárássra kerültek a folyamatok, ezekhez hozzárendelve kockázatok, meghatározásra került ezek kockázati értékek, a válaszlépés és az elkerülésért felelős munkatárs. A kockázati tényezők a belső ellenőrzési kézikönyvben szereplő 12 tényező közül kerültek kiválasztásra, 5 tényező volt minden évben a kockázatelemzésben. Vezetői interjúval ezek is minden évben felülvizsgálatra kerültek.

Részben a fentiekből is következő nagyon fontos mérföldkő volt a szervezet életében, hogy saját folyamataira reflektálva 2020 elejére felülvizsgálta Szervezeti és Működési Szabályzatát, megalkotva azt a szervezeti felépítést, amely az adott jogszabályi környezetben optimális feladatmegosztást, és feladatellátást tett lehetővé. Ebből a szempontból sajnálatos, hogy a 2020. április 1. után hatályosuló jogszabályi változások következtében ez a szervezeti működés csak pár hónapot kapott hatékonyságának bizonyítására. A Kit. hatálya alá kerüléssel ez a folyamat némileg más irányt vett, de éppen ezért feladatként újból jelentkezik a szervezet új struktúrájának folyamatos vizsgálata, tapasztalatoknak megfelelő finomhangolása.

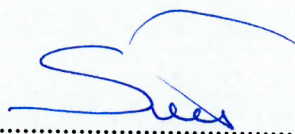
A fentiek alapján elmondható tehát, hogy – bár dominánsan a belső ellenőrzés szempontjait figyelembe véve – a szervezet az integritás elérése érdekében jelentős erőfeszítéseket tett, legalább vezetői szinten ismertté vált a folyamatalapú gondolkozás, tervezés, az, hogy milyen kockázatok fenyegetik a sikeres munkavégzést, ezekre milyen válaszok adhatók és kinek miben áll a felelőssége.

Abból a célból, hogy egy objektív és általánosan elfogadható megmérést is alkalmazzunk, a Tankerületi Központ 2017-től évente részt vett az Állami Számvevőszék online integritás felmérésében. A felméréshez az ÁSZ küldött meghívót, mellyel be lehetett lépni a felületre, de a részvétel ezzel együtt önkéntes volt. A kérdőív fejezetei a szervezeti egységek vezetői irányításával kerültek kitöltésre. Mindez azon túl, hogy ráirányította a vezetők figyelmét a valós válaszok megadásán keresztül a szervezeti folyamatok sajátosságára, prioritásaira, az integritási kérdésekkel kapcsolatos pozitív attitűd kialakításában is szerepet játszott.

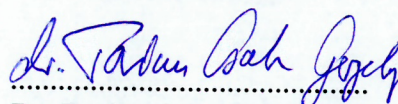
Mint már említettük, felfogásunk szerint az integritást alapvetően az illetéktelen külső behatások (ezt nevezzük közönségesen korrupciónak) és a szervezeti gyengeségek veszélyeztetik. Az állami intézményfenntartás szervezete kisebb-nagyobb változásokkal nyolc éve működik. Az elmúlt időszak tapasztalata, hogy klasszikus korrupciós veszélynek az itt dolgozó munkatársak nincsenek kitéve, ilyen eset még nem is történt. Ennek fő okát abban látjuk, hogy a tankerületi központok hatósági jogkörei igen korlátozottak és inkább elvontak (pl. beiskolázási körzethatárok meghatározása), így a kormánytisztviselők nem vesznek részt olyan ügyek intézésében, melyek ügyfélnek minősülő konkrét személy részére jogosultságot biztosítanak, vagy esetleg büntetés kiszabásával fenyegetnének, amiért is felmerülhetne számukra jogtalan előny biztosítása. A Tankerületi Központban hatósági ügyintézési szempontból ügyfélnek nevezhető szereplő igazában csak elvétve jelenik meg (pl. másodfokú fenntartói döntések panasz esetén), az ügyintézők leginkább a fenntartott intézmények vezetőivel és közalkalmazottaival állnak kapcsolatban. Ezalól valamelyest a beszerzéssel foglalkozó kormánytisztviselők jelentenek kivételt, de tekintve a beszerzési, közbeszerzési folyamatok átláthatóságát, a többes ügyintézés és a vezetői kontrollokat, a korrupciónak ott is számos akadálya van. Éppen ezért jelentettük ki korábban, hogy a szervezeti integritást igazából a szervezet vagy annak egyes egységei esetleges diszfunkcionális működése veszélyeztetheti.

Amikor az elkövetkező években a szervezeti integritás megteremtésére és fejlesztésére koncentrálnunk, akkor a cselekvések irányát, sorrendiségét ez a rendezőelv kell, hogy meghatározza, munkánk során a korrupció elkerülése helyett inkább a szervezetfejlesztésre, csapatépítésre kell hangsúlyt helyeznünk. Éppen ezért a következő évek intézkedési terveiben ezek a gondolatok fognak megjelenni.

Salgótarján, 2021. január 7.

Simon Tibor
tankerületi igazgató

Dr. Paróczai Csaba Gergely
mb. integritás tanácsadó

